

Τράπεζα Θεμάτων Αρχαία Γενικής Παιδείας Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18048

ΘΕΜΑ 84^{ον} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 69-87**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Οὐτ' ἂν κελεύσαιμ' οὐτ' ἂν, εἰ θέλοις ἔτι
πράσσειν, ἐμοῦ γ' ἂν ἠδέως δρώης μέτα.* 70
- Ἀλλ' ἴσθ' ὅποιά σοι δοκεῖ, κείνον δ' ἐγὼ
θάψω· καλὸν μοι τοῦτο ποιούση θανεῖν.
Φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι, φίλου μέτα,
ὄσια πανουργήσασ'· ἐπεὶ πλείων χρόνος
ὄν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε.* 75
- Ἐκεῖ γὰρ αἰεὶ κείσομαι· σοὶ δ' εἰ δοκεῖ,
τὰ τῶν θεῶν ἔντιμ' ἀτιμάσασ' ἔχε.*
- ΙΣ. *Ἐγὼ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιῶμαι, τὸ δὲ
βία πολιτῶν δρᾶν ἔφην ἀμήχανος.*
- ΑΝ. *Σὺ μὲν τάδ' ἂν προὔχοι, ἐγὼ δὲ δὴ τάφον* 80
- χάσους· ἀδελφῶ φίλτάτῳ πορεύσομαι.*
- ΙΣ. *Οἴμοι ταλαίνης ὡς ὑπερδέδοικά σου.*
- ΑΝ. *Μὴ μού προτάρβει· τὸν σὸν ἐξόρθου πότμον.*
- ΙΣ. *Ἀλλ' οὖν προμηνύσης γε τοῦτο μηδενὶ
τοῦργον, κρυφῆ δὲ κεῦθε, σὺν δ' αὐτῶς ἐγώ.* 85
- ΑΝ. *Οἴμοι, καταύδα· πολλὸν ἐχθίων ἔση
σιγῶς, ἔαν μὴ πᾶσι κηρύξης τάδε.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Εγώ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιῶμαι, ... κηρύξης τάδε.*

Μονάδες 30

B. 1.

- ΙΣ. Εγώ, βέβαια, δεν τα περιφρονώ (αυτά) είμαι, όμως, από τη φύση μου ανίκανη να ενεργώ παρά τη θέληση των πολιτών.
ΑΝ. Αυτά, βέβαια, εσύ μπορείς να τα προβάλλεις ως πρόφαση. Εγώ, όμως, θα πάω να σκάψω και να σηκώσω τύμβο για τον αγαπημένο μου αδερφό.
- ΙΣ. Αλίμονο, δυστυχισμένη, πόσο πολύ φοβάμαι για σένα.
ΑΝ. Μην ανησυχείς για μένα για τη δική σου μοίρα φρόντιζε.
- ΙΣ. Τουλάχιστον σε κανένα μην αποκαλύψεις αυτό το έργο, αλλά να το κρατήσεις μυστικό το ίδιο θα κάνω και εγώ.
ΑΝ. Αλίμονο, διακήρυξέ το σε όλους Πολύ πιο μισητή θα είσαι αν σιωπήσεις και δεν ανακοινώσεις αυτά σε όλους.

2. Ποια ήταν τα βασικά στοιχεία στη *σκευή* (ενδυμασία) των υποκριτών και των χορευτών στην αρχαία παράσταση;

Μονάδες 10

B. 2.

Κατά την παράσταση η εμφάνιση των ηθοποιών ήταν μεγαλοπρεπής. Ο τελετουργικός χαρακτήρας του αρχαίου θεάτρου αλλά και η ίδια η φύση των ρόλων (ήρωες, θεοί, ημίθεοι, βασιλιάδες) επέβαλαν και την ανάλογη σκευή. Έτσι οι βασιλιάδες και οι βασίλισσες φορούσαν χιτώνες ποδήρεις στολισμένους με ζωηρά χρώματα, όταν ήταν ευτυχισμένοι, και φαιά, όταν έπεφταν σε δυστυχία. Οι θεοί διακρίνονταν από τα σύμβολά τους και οι μάντιες, όπως ο Τειρεσίας, έφεραν μάλλινο ένδυμα (*άγρηνόν*) πάνω από τον χιτώνα. Φορούσαν ακόμη υψηλά υποδήματα που αργότερα ονομάστηκαν κόθορνοι, ενώ διάφορα παραγεμίσματα, κάτω από τα ενδύματα, τους έκαναν μεγαλόσωμους. Το πρόσωπο των ηθοποιών

κάλυπτε προσωπίδα, η παρουσία της οποίας συνέχιζε τη διονυσιακή παράδοση, αλλά και παράλληλα διαμόρφωνε τον κατάλληλο για το έργο ανθρώπινο τύπο. Οι χορευτές ήταν ντυμένοι απλούστερα από τους υποκριτές. Η ενδυμασία τους ήταν ανάλογη προς τα πρόσωπα τα οποία υποδύονταν.

3. Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη και την αντώνυμή της στη Γ' στήλη.

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
Λέξεις	Συνώνυμες	Αντώνυμες
1. οἶδα	α) σιωπῶ	στ) τιμῶ
2. ποιῶ	β) φοβοῦμαι	ζ) ἀπρακτῶ
3. ἀτιμάζω	γ) δρῶ	η) ἀγνοῶ
4. δέδοικα	δ) γινώσκω	θ) θαρρῶ
5. σιγῶ	ε) περιφρονῶ	ι) λέγω

Μονάδες 10

B. 3.

- 1 - δ - η
- 2 - γ - ζ
- 3 - ε - στ
- 4 - β - θ
- 5 - α - ι

Επιμέλεια: Κουράκου Γεωργία